

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

ความลงใจ

ก่อนจ้งหัน

พระให้ตั้งใจนะ ตั้งใจประพฤติปฏิบัติให้ดีนะ มาศึกษาอบรมดูให้ดีทุกอย่าง ใช้สติ ใช้ปัญญาจึงเป็นทางเดินของศาสนาเราที่เคยได้ผลและสั่งสอนสัตว์ทั้งหลายเรื่อยมา ทำสักแต่ว่าทำ อยู่สักแต่ว่าอยู่ ไม่ใช่สติปัญญาพิจารณาไม่เกิดประโยชน์อะไร สติปัญญาเป็นสำคัญมาก ตา หู จมูก ลิ้น กาย สัมผัสอะไรๆ สติปัญญาจะกระเพื่อมๆ นั้นละผู้ถอดถอนกิเลสท่านทำอย่างนั้น ไม่ใช่อยู่ไปกินไปๆ ใช้ไม่ได้นะ ไม่ใช่ทางของศาสนา ให้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ

แล้วพระที่มาภาวนาในวัดนี้ ผมไม่เคยรบกวนเลย เพราะผมเห็นธรรมนี้เลิศเลอสุดยอดแล้ว จะทำอะไรๆ ก็ตามต้องไม่มาแตะต้องธรรมให้เอนเอียง ให้ธรรมคงเส้นคงวาหนาแน่นตลอดเวลา อันนี้แหละจะยังสัตว์โลกให้มีความสงบร่มเย็น เฉพาะตัวเราเองผู้บำเพ็ญอย่างนั้นแล้วเรียกว่าเลิศเลย ให้พากันสนใจกับการปฏิบัติ การศึกษาเล่าเรียนมานี้ก็เรียนเพื่อปฏิบัติ ไม่ใช่เล่าเรียนเพื่อมาโอ้อวด ได้แต่ความจำแล้วก็มาโอ้อวดกัน มีแต่น้ำลาย การปฏิบัติต่างหากที่จะเอาผลออกมาโชว์ในหัวใจตนเอง แล้วก็โชว์ทั่วโลก ไม่ประกาศมันก็เป็นอยู่ในตัวนั้นแหละ ถ้ามีภาคปฏิบัติ ผลของการปฏิบัติ ปฏิเวธคือความรู้แจ้งแทงทะลุ จะเป็นไปตามการปฏิบัติของตน

เพียงเรียนจำมาเฉยๆ อย่าเอามาอวดนะ ศาสนาพระพุทธเจ้าท่านไม่เคยยกย่องในการเรียนเฉยๆ โดยไม่มีภาคปฏิบัติ ถ้าเรียนแล้วเพื่อปฏิบัติ ปฏิบัติแล้วผลที่เกิดขึ้นก็คือปฏิเวธ ค่อยรู้ไปเรื่อย ๆ ตลอดถึงรู้แจ้งแทงทะลุ ปรีชาดี ปฏิบัติ ปฏิเวธ สามประการนี้แลคือแก่นของศาสนา อยู่ตรงนี้นะ ไม่ได้อยู่ตั้งแต่การศึกษาเล่าเรียนมาอวดความรู้วิชาแบกคัมภีร์ไป เห็นไหมล่ะเรียนมากๆ เวลานี้ ผู้ที่เรียนมากๆ เวลานี้เป็นยังไง กำลังเป็นข้าศึกกับศาสนาอยู่เวลานี้ นี้ละมีแต่การเรียนล้วนๆ กลายเป็นข้าศึกมาทำลายศาสนา ทำลายศาสนาและพระสงฆ์ทั่วประเทศไทย กลายเป็นความเดือดร้อนไปตามๆ กัน จากการศึกษาเล่าเรียนโดยไม่สนใจปฏิบัติ ให้กิเลสควบคุม ก็เอาการศึกษามาเป็นเครื่องมือสังหารธรรมได้โดยไม่สงสัย ดูเอา นี้ละการเรียน ผลของการเรียนดูซิ เสริมให้คนให้พระเป็นมหาโจรได้

ทำลายศาสนาได้ เรียนจากศาสนานั้นแหละ แต่เป็นเครื่องมือของกิเลสไปเสีย แล้วสังหารศาสนาให้แหลกเหลวไปหมด ดูเอานะ การเรียนทุกวันนี้ดูเอา

ผู้ที่ก่อความวุ่นวายให้เกิดความเดือดร้อนแก่โลกแก่ศาสนาอยู่เวลานี้ มันเรียนน้อยเมื่อไร มีแต่พวกเรียนๆ ทั้งนั้น นี่ละเวลาเป็นภัยเป็นภาคปฏิบัติ ปฏิบัติตามกิเลสก็เป็นภัยต่อตนเองและศาสนา ตลอดโลกทั่วๆ ไปได้ ให้พากันจดจำเอานะ ให้ตั้งใจปฏิบัติ ใครอยู่ที่ไหนๆ ให้มีสติระดับประคองตนเองเสมอ การเดินจงกรม นั่งสมาธิ ให้ถือเป็นกิจสำคัญของพระผู้มาชำระกิเลสตามทางของศาสดา ออย่ามานั่งๆ นอนๆ อยู่ นะ เป็นขอนแก่นเต็มวัดเต็มวาใช้ไม่ได้ นะ เอะละให้พร

หลังจ้งหัน

วันนี้ไม่ฉันมาก เบื่อ ฉันมากเดี๋ยวมันจะอาเจียน เมื่อวานนี้เสียบไปนะ เพราะฉันไม่มาก มันเบื่อก็ออดกับฉันไม่ได้มาก และต้องเสียบตลอดมา เมื่อวานนี้ก็ทั้งวันตลอด ไม่แสดงอาการอะไร เทศน์ก็หลงหน้าหลงหลังเมื่อวานเห็นไหมล่ะ นักเข้านะ อยู่บนธรรมาสน์เทศน์ไป อ้าวมันถึงไหนแล้วละนี่นะ พอไปไอ้ที่ต่อไปนี่มันขาดปั๊บเลยนะ สัญญามันตัดปั๊บ ลืม หายเจียบเลย ระลึกย้อนมาระลึกไม่ได้ ก็ตั้งใหม่ขึ้นเลย เอะละเริ่มแล้วนักเข้ๆ นะ อยู่บนธรรมาสน์ก็ได้ถามแล้ว อ้าวเทศน์ถึงไหนแล้ว ถามขึ้นข้างหลัง เราจำไม่ได้ละ หลงหน้าหลงหลัง นี่ใช้ชั้นธัญญา สังขาร สังขารปรุงออกมา สัญญาความจำจับยึดใส่กันเรื่อย พอสัญญาตัดขาดปั๊บลืมเหลวไปเลย ไม่ได้เรื่อง อย่างที่ว่าหลงลืมนั่นแหละคือสัญญา พอเทศน์ไปๆ ความจำมันขาดปั๊บ เลยไม่ทราบว่าจะเทศน์อะไรต่ออะไรมาถึงไหน มันจำไม่ได้

ทองคำได้ไปคราวนี้ได้สักกี่กิโลนะ ทองแท่งที่ว่าเอาไปเมื่อวาน (๙ กิโล) ที่เอาไปคราวนี้นะ (ครึ่ง) เรานึกว่าจะได้แค่ ๓ หรืออย่างมากที่สุด ๔ กิโล นี่ก็มาอีกแล้วหนึ่งกิโล ปั๊บบีบ ๑๐ กิโลแล้ว

(หลวงตาทักทายลูกศิษย์คนหนึ่ง) นึกว่าไม่สบาย เพราะส่วนมากที่เคยมาๆ ไม่เห็นมา มักจะไม่สบาย (ถวาย ๑๐,๐๐๐ บาทครึ่ง) อาจารย์จินตนาที่เราสงสาร เรามุกเข้าไปเยี่ยมถึงบ้านนะ เพราะไม่ได้พบนานแสนนาน ที่มีคุณมากนะ อาจารย์จินตนาที่มีคุณมากอยู่ วัดกกระทอนเราซื้อที่ให้เขา ปั๊บบีบเงินไม่พอ ทางนี้เพิ่มปั๊บบีบให้เลย นี่ก็ถึงใจเหมือนกัน เห็นป่วยนาน ไม่ได้มาที่นั่นแล้ว เราก็คิดถึง เมตตาสงสาร เลยมุกเข้าไปถึงบ้านเลยละ ถามไปจนกระทั่งถึงบ้าน ที่อยู่ปากน้ำอยู่โรงเรียนอะไรไม่รู้แหละ ได้พุงก้นมา นำสงสารนะ มี

ลูกชายคนเดียวชื่อนก มาบวชอยู่ที่นี้ ๓ เดือน กับใครนะบวชพร้อมกัน เอ้อดูจะเป็นท่าน จันทรที่วัดป่าหลวงตาบัว เพราะนานมา

ยังขอให้ลูกชายมาบวชที่นี้ เพราะตามธรรมดาที่ทราบอยู่แล้ววัดนี้อัดแน่นตลอดๆ ที่นี้เจ้าของก็จำเป็น จะให้บวชที่ไหนก็ไม่สนิทใจ ก็สนิทใจที่นี้ ที่นี้ก็เต็มตลอดเวลา เอ๊ยยังงั้นน้ำ เลยตัดสินใจเขียนจดหมายมาหาเรา พอมาหาเรา เราอ่านเรียบร้อยแล้วเราก็ถามดูพระหาที่ที่จะให้บวชที่นี้บวช กับอีกองค์หนึ่ง ท่านจันทร ให้พิจารณาโดยด่วน พอพระพิจารณาเรียบร้อยแล้วก็มาบอก เราก็เขียนจดหมาย ตอบไปหาอาจารย์จินตนา เราตอบไป จำได้เป็นจดหมายเรา “จิตใจมันยังงั้น ไม่อยากอ่านจดหมาย” คืออ่านก็จะอ่านความผิดหวัง ว่าจันเถอะนะ อ่านก็จะอ่านผิดหวังเลยไม่อยากจะอ่าน รู้แล้วว่าจดหมายของเรา ก็จะตอบมาบอกว่ารับไม่ได้ จะต้องผิดหวัง ท้อใจเลยจับมาอ่าน โห้ย คึกคักขึ้นเลย เนอะอย่างงั้นนะ ท่านรับได้ยังงั้น ๆ นั้นละมาอยู่ปีหนึ่ง ลูกชาย ก็มีลูกชายคนเดียว บวชดูเหมือนเป็นคู่กับท่านจันทร ท่านจันทรก็อยู่ตลอดมาหลายปี พอออกจากนี้ไปก็ไปเมืองกาญจน์ เพราะฉะนั้นเราจึงให้มาเป็นสมภารวัดที่นั่น วัดเสื่อ

มันก็มีหลายวรรคหลายตอน เป็นกลางๆ ก็มี สม่่าเสมอเป็นวรรคเป็นตอนก็มี เข้มข้นก็มี ยกตัวอย่างเช่นพวกเดียรถีย์นิครนถ์ ผู้ใดคือศาสนาอื่น ๆ เดียรถีย์นิครนถ์ เขาจะมาบวชในพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าวางกฎเกณฑ์เอาไว้ ว่าใครจะมาบวชในพุทธศาสนานี้ ในบรรดาเดียรถีย์นิครนถ์ ศาสนาอื่น ๆ มาบวช ท่านก็วางกฎเกณฑ์เอาไว้ให้อยู่อบรมสี่เดือนก่อน เมื่อเห็นสมควรจะบวชได้แล้วจึงจะตกลงใจบวชให้ ถ้ายังไม่สนิทใจที่จะบวชก็ยังไม่บวชให้ ถึงสี่เดือนแล้วก็ยังไม่บวช ไม่ดีก็ไม่รับไปเลย

พอดีมีเดียรถีย์นิครนถ์คนหนึ่งเข้ามาฟังอรรถธรรมของพระพุทธเจ้า เขาพอใจมากเกิดความเชื่อความเลื่อมใสอย่างล้นพ้น มาขอบวชทันทีเลย มาขอบวช พระพุทธเจ้าก็รับสั่งกลาง ๆ อย่างนี้ ตามกฎเกณฑ์ที่ว่าไว้ก็ว่า พวกภายนอกศาสนาจะมาบวชในศาสนานี้ต้องได้อยู่อบรมถึงสี่เดือนก่อน เมื่อเห็นสมควรแล้วค่อยบวชให้ ทางนี้ตอบขึ้นมาทันที “โห้ย อย่าว่าตั้งแต่สี่เดือนเลย สี่ปีข้าพระองค์ก็จะอยู่” เอาถ้างั้นบวชเดี๋ยวนี้ นั้นเห็นไหมละ มันรับกันก็อย่างงั้นละมันมีหลายวรรคหลายตอนที่ควรพิจารณา ธรรมพระพุทธเจ้าวางไว้เป็นกลางๆ ก็มี ที่จะตัดเข้ามาตามเหตุที่จำเป็นก็มี ที่ควรก็มีอย่างงั้น

ที่นรกขอมานี้ เราตอบจดหมายไป แม้ไม่อยากรับจดหมาย ถ้ารับก็จะผิดหวังว่าจัน พออ่านขึ้นมาก็คึกคัก เหมือนจะเหาะขึ้นฟ้า ну่นะ รับแล้วนี่ คึกคักเลยทันที ก็อย่างงั้นแล้ว ว่าไ้ ท่านมีกฎมีเกณฑ์อย่างงั้นเรื่องศาสนา พุทธศาสนาเราไม่มีคำว่าเสียหายตรงไหน ถ้า

ปฏิบัติตามพระโอวาทนี้แล้วไม่มี เราพิจารณาเต็มกำลังของเราแล้วไม่มี ได้ผลมากน้อยตามกำลังที่ปฏิบัติตามเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงวิมุตติหลุดพ้น เป็นทางราบรื่นถูกต้องถึงมตลอดตั้งแต่พื้นเลย จึงเป็นศาสนาคุณโลกคู่สงสาร ไม่ใช่ศาสนาปลอมแปลง เป็นศาสนาแท้ของผู้สิ้นกิเลสโดยแท้

ที่ว่าเป็นพระพุทธเจ้าสมพระนามโดยตรง ทุกพระองค์เหมือนกันหมด คือเป็นศาสนาแบกโลกแบกสงสาร เดินตามได้อย่างราบรื่นถึงมทุกสัต์ทุกส่วน ปฏิบัติตามพระโอวาทของพระพุทธเจ้าแล้วมีแต่ผลดีทั้งนั้น ถ้าแยกจากนี้แล้วก็เสีย เพราะท่านตรัสไว้แล้วไม่ให้ออก มันออกไปก็เสีย ถ้าเดินตามนี้แล้วจะไม่มีเสียเลย ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นอย่างนั้น เราจึงเรียกว่าหมดเนื้อหมดตัว มอหมดเลย องค์ศาสนานี้ะ ไม่มีอะไรเสียตาย รongลงมากก็หลงปุ้มัน เรียกว่าหมดเลยเดียวกับพระพุทธเจ้า เพราะได้พิจารณาเต็มสัต์เต็มส่วนทุกอย่าง ๆ จากพ่อแม่ครูอาจารย์มันที่เทศน์สอนมานี้ก็พิจารณาเต็มสัต์เต็มส่วน เต็มเปี่ยมเหมือนกันหมด เพราะฉะนั้นจึงอยู่บนหัวใจเราตลอดเวลา

ถ้าสมมุติว่านี่มหาคันนี้เราเปลี่ยนชื่อมันจากมหา มันใกล้เคียงกันนะกับอีกอันหนึ่ง เราเปลี่ยนตัวพยัญชนะ มหานั้น เอาตัว “ห” ไปไว้ข้างหน้าเสีย แล้วเอา “ม” ไว้ข้างหลังแล้ว “สระอา” คงเส้นคงวาแปลว่าหมา ว่างั้นนะ นี่มันอยู่หนักโลก ทั้งโง่งเง่าแต่ตุนทุกอย่างตายเสียดีกว่า ทางนี้จะเรียนถามทันที จะเอาเมื่อไร ปุบเลย ขาดสะบั้นไปเลยไม่มีเสียตาย เพราะความหลงใจแล้วลงหมดทุกอย่างไม่มีเหลือ ถ้าใจไม่ลงทำยังงี้ก็ไม่ลง มันอยู่กับใจคนเรา

เพราะฉะนั้นตัวที่มันไม่ลง ไม่ลงในทางดีก็มี ไม่ลงในทางชั่ว เช่น คนดีจะไปหลงใจในทางชั่วไม่ลง คนชั่วไม่หลงใจในทางดี อย่างเขาฝืนเขาไม่อยากทำดี ห้ามเขาไม่ได้ บังคับเขาไม่ได้ คือใจเขาไม่ลง ถ้าใจลงแล้วก็ “อย่าว่าแต่สี่เดือนเลย สี่ปีเข้าพระองค์ก็จะอยู่” นั้นเห็นไหมตรัสรับกันทันทีว่า “เอ้าถ้ามันบวชเดี๋ยวนี้” นี่ละความหลงใจเป็นสำคัญนะ ธรรมะของพระพุทธเจ้าเป็นธรรมะที่สอนโลกให้หลงใจเชื่อถือ ไม่ได้สอนโลกให้ฝ่าฝืนนะ พวกเราทั้งหลายที่เป็นชาวพุทธอย่าพากันฝ่าฝืนพระพุทธเจ้า ให้พากันหลงใจปฏิบัติตาม ลงใจมากน้อยจะเบาเรื่อย ๆ ลงใจมากเท่าไรยิ่งเบาหวิว ลงใจสุดขีดเป็นธรรมธาตุเลย เลิศเลอ นี่ความหลงใจในธรรมเป็นอย่างนี้

ถ้าความหลงใจกับกิเลสแล้วจมเลย อย่างนรกอเวจีนั้นสำหรับพวกที่หลงใจกับกิเลส ทำตามกิเลส กิเลสว่ายังงี้ไม่ยอมพินิจพิจารณาผิดถูก ชั่วดี วิ่งตามไปเลย แล้วก็ลงเลย นี่

เรียกว่าลงใจกับฝ่ายกิเลสฝ่ายชั่ว ผู้ลงใจในฝ่ายธรรมท่านสอนแง่ใดภูมิใดอยู่ในวิสัยของเรา ยังใจให้ป็นไปๆ แล้วก็ศิบคลานขึ้นเรื่อย ๆ แต่การปฏิบัติธรรมนี้มีใจเป็นสำคัญ อบรมใจไปด้วย ฟังด้วย เข้ามาอบรมใจด้วย แล้วใจก็มีกำลัง ก็ดูดีมีในธรรมเรื่อย ๆ ที่นี้เรียกว่าลงใจในธรรมแล้วไม่ลงใจกับความชั่ว กับกิเลส

ลงใจในธรรมสุดขีดแล้ว อย่างที่ว่าเอาจะฆ่าเมื่อไรเอาได้เลย ไม่มีอะไรเสียหาย ธรรมเลิศเลอสุดยอดแล้ว ลงอยู่ในหัวใจหมดแล้ว นั่นตรงนั้นละนะ นี่ละจึงได้ว่า ความลงใจนี้มีได้สองอย่าง ลงในใจกิเลสตัดหาพาโลกให้ทุกข์ ให้เกิดความเดือดร้อน ถ้าลงใจในอรรถในธรรมแล้วจะเป็นไปเพื่อความต้งาม สูงขึ้นเป็นลำดับลำดับ จนกระทั่งถึงขั้นเลิศเลอสุดยอด หมดเลี่ยนหนามความทุกข์ทั้งหมดในสามแดนโลกธาตุนี้ สลัดออกหมดโดยสิ้นเชิง เหลือแต่บรมสุขล้วน ๆ นี่คือการลงใจในธรรม นำบุคคลให้พ้นทุกข์ได้อย่างนี้ ถ้าความลงใจในกิเลสก็นำลงไปถึงนรกอเวจี จึงให้พากันพิจารณา

ศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าสอนให้โลกลงใจ เพื่อความดีของตนเองจะได้เพิ่มพูน สิ่งดีที่ไม่ดีได้แก้ไขตัดแปลงออกไป ตัวเองก็จะดีเบา เบาจากความชั่วที่ให้เป็นทุกข์เป็นลำดับลำดับไป นี่เป็นของสำคัญมากนะ ขอให้พี่น้องทั้งหลายจำให้ดี นี่ได้พูดถึงเรื่องความลงใจเป็นอย่างนั้น ถ้าได้ลงใจแล้วขาดไปเลย ไม่มีอะไรเหลือเลย อย่างที่ว่าบุรุษคนหนึ่งเขาจะไปฆ่าคู่อริของเขา เขาลงใจที่จะฆ่าโดยถ่ายเดียว นี่ละกิเลสกับธรรมเหนือกันอย่างนี้ละ ลงใจกับกิเลสนี้จะไปฆ่าคู่อริ ถือป็นไปเลยเชียว จะฆ่าโดยถ่ายเดียวเท่านั้น ถ้าไม่ได้ฆ่าจะอยู่ไม่ได้

ตัดสิ้นใจแล้วเดินเข้าไปเลยเทียว มันจะอยู่มีเพื่อนมีฝูงก็ร้อยก็พันคน จะบุกเข้าไปฆ่าเลย ถึงขนาดนั้นแหละ ถึงใจของกิเลส เข้าใจใหม่ละ คือจะฆ่าโดยถ่ายเดียวเท่านั้น ถือป็นไปเลยเทียว เคียดแค้นอย่างสุดขีด ที่นี้กรรมดีของแกยังมีอยู่ เดินเข้าไปเรียกว่า โดยตัดสิ้นใจเด็ดขาดแล้ว ยิ่งแต่เวลาที่เห็นยาวโกป็นป้างเท่านั้นเอง เดินก็ๆ ไป อำนาจวาสนาของแกยังมีอยู่ คือด้านธรรมะเหนือกว่าที่แกตัดสิ้นใจ นั่นละธรรมเหนือกิเลสเหนืออย่างนั้น ฟังเอาซิ เดินไปดี ๆ นี่ละ ตั้งหน้าตั้งตาเป็นสมาธิแหละ ภาษาธรรมเราณะ คือมุ่งที่จะฆ่าโดยถ่ายเดียว ไปดี ๆ หลวงปู่มั่นเราไม่ทราบว่าคุณขึ้นมาได้ยังไง ผุดขึ้นมาตรงหน้าเลย ยืนจังก้า ครองผ้าเต็มยศ ไม่มีใครเลย มาจากไหนนี่ ฟังให้ดี อำนาจแห่งกรรมดี ดวงชะตาของตัวยังดีอยู่ มีธรรมชาติหลุดลากไว้ได้ ไม่งั้นก็จะเป็นกรรมเป็นเวรต่อกันอีกก็กัปกัปปี้

พอไปถึงนั้นท่านอาจารย์มั่นก็ผุดขึ้นมาในเวลานั้นเลย พอไป นี่จะไปตกรรทหลุม ไหนอีกนะ วางั้นนะ ตั้งแต่นรทหลุมนี้มั่นก็พอแล้ว ยังจะไปตกรรทหลุมไหนอีก พอ มองเห็นหลวงปู่มั่นเท่านั้นป็นหลุมมือเลยเทียวนะ กราบราบเลย นี่ตัดสินใจในทางชั่ว ทีนี้ ทางดีเหนือกว่า พอเห็นท่านอาจารย์มั่น โถ เรามีวาสนาอยู่ ยังมีผู้มาจุดลากจากนรททั้งเป็น นี้สด ๆ ร้อน ๆ กราบเลย ตั้งแต่นั้นมาคน ๆ นี้กับเรากลายเป็นมิตรเป็นสหายกันเลย ทั่วโลก ดินแดนเราจะไม่เบียดเบียน จะไม่ทำลายใคร แสดงว่าเรามีวาสนา นั้นเห็นไหม ถ้าไม่มี วาสนาแล้วเรากับคนนี่ต้องเป็นคู่กรรมคู่เวรกันตลอดไป นี่ก็มีพ่อแม่ครูจารย์มั่นเป็นดวง วาสนาของเขาเองผุดขึ้นมา นี่จะไปตกรรทหลุมไหนอีก ท่านวางั้น พุดแบบขู่เสียดด้วยนะ โห ทางนี้ป็นหลุมมือเลย หมอบกราบราบ พอกราบเสร็จแล้วมองไปที่นี้หายแล้ว ไปไหนไม่รู้ ตอนนั้นมาเอากันอย่างจ้ง ๆ ทีเดียว เห็นชัดเจนหายสงสัยวางั้นเถอะว่าเป็นใคร ไม่สงสัย แล้ว

โธ้ย เรายังมีวาสนา ยังมีผู้มาจุดลากออกจากรรททั้งเป็นทั้งตายอีกนะ ตั้งแต่นั้นมา คน ๆ นั้นกับคนนี่ ใจก็เลยพลิกปั๊บเลยเป็นมิตรเป็นสหาย และทั่วโลกเป็นมิตรเป็นสหายไป หมด คนเรามีกรรม นี่เราจะไปทำกรรมอย่างหนักนี้ยังมีกรรมดีมาตัดทอนไม่ให้เราไปทำ โห กรรมมีอย่างนี้เอง ๆ นั้นละเรื่องราวเห็นไหมละ นี่พุดถึงว่าลงใจแล้วที่จะไปฆ่า แต่ ธรรมะเหนือกว่าแสดงเรื่องท่านอาจารย์มั่นขึ้นมา ลงท่านอาจารย์มั่น อันนี้เลยลัมไป ไซ้ ใหมละ นี่ละธรรมะเหนือกว่าอย่างนี้ ลงไปเลย เป็นอย่างนี้แหละเรื่องบุญเรื่องกรรม

สด ๆ ร้อน ๆ นะนี่ ก็เดินหยก ๆ ไปไม่มีใครเลย อยู่ ๆ ท่านอาจารย์มั่นผุดขึ้นมา ยืน จ้งก้าอยู่ตรงหน้านั้นเลย ยืนขวางหน้าอยู่นั้น พุดอย่างเข้มขันเสียดด้วย ชิงชังด้วย ทางนี้ก็ป็น หลุมมือแล้วกราบทันที ก็เป็นอย่างนั้นแหละ อำนาจแห่งกรรมดีเหนือกรรมชั่ว กรรมชั่วเขา ตัดสินใจแล้ว ยังแต่เวลาที่จะเหนียวไโกป็นเท่านั้นเอง มั่นจะอยู่ที่ร้อยก็คนก็ตามห้อมล้อม อยู่ นั้น เราจะบุกเข้าไปฆ่าจนได้ นู่นนะฟังซิ แต่ทีนี้ก็ไม่เห็นธรรมอันดีงาม วาสนาของเขา เอง ก็มีหลวงปู่มั่นแสดงภาพขึ้นมาเดี๋ยวนั้น เอากันเดี๋ยวนั้น ลงเดี๋ยวนั้นเลย ตัดสินใจทางนี้ ทีนี้ เข้าใจไหมละ ทีนี้ตัดสินใจทั่วโลกดินแดน จะไม่เบียดเบียนทำลายใคร อันนี้เป็น ต้นเหตุ แสดงว่าเรามีวาสนามาก ถึงขนาดที่เราจะสุดจะสิ้นแล้วยังมีเงื่อนต่อมาได้ อย่างนี้ เลยสืบต่อเงื่อนนี้ไปเลย แล้วจะไม่เบียดเบียนไม่ทำลายใคร อดก็อด ตายก็ตายเถอะเรา เรา มีวาสนาอย่างนี้แล้ว แกก็ปญญาตนเป็นคนดีไม่เบียดเบียนใครเลย เหมือนเป็นตุ๊กตาว่า งั้นเถอะ ใครจะว่าอะไรแกไม่สนใจ แกเชื่อกรรม นั้นเห็นไหมละอำนาจแห่งกรรม ได้เอามา ยกตัวอย่างให้ท่านทั้งหลายฟัง เรื่องกรรมใครจะไปคาดมิได้ นะ คาดผิดทั้งนั้น เพราะคำว่า

กรรมนี้ธรรมเหนือโลกเหนือสงสาร วันนี้อะไรจะไม่พูดมากแหละ เอาแค่นี้ก็เอาแหละนะ มันเหน้อย

โยม เมื่อวานนี้หนูเล่าเรื่องผลภาวาแต่ไม่มีเหตุ ก็เลยจะเอาเหตุมากราบเรียน หลวงตาคะ การปฏิบัติธรรมของหนู หนูปฏิบัติโดยอาศัยการทำงาน การทำงานนั้น มีองค์ประกอบ เช่น การยืน เดิน นั่ง พุด คิด ทุกอย่างนี้เป็นองค์ประกอบของการทำงาน เพียงแต่เรากำหนดสติลงไปกับปัจจุบันที่เราทำงานอยู่ ให้มีสติอยู่ตลอดเวลา สติตัวนี้ก็จะมีการกำลังขึ้นมา เมื่อสติมีกำลังขึ้นมากการทำงานของเราจะมีความเพลิดเพลิด เมื่อเพลิดเพลิด สติก็จะมีกำลังมากขึ้น บางครั้งจะเกิดอาการวูบวาบ ๆ ขึ้นมาที่จิต นั่นคือสมาธิที่เกิดขึ้นจากการฝึกสติ สมาธิตัวนี้เริ่มมีพลังขึ้น ความสงบก็จะมีมากขึ้น เมื่อเราทำงานไป จิตบางครั้งก็จะคิด เพราะการทำงานมันต้องคู่กับความคิดโดยธรรมชาติ ความคิด การทำงานและความว่าง สติจะหม่นอยู่ในลักษณะนี้ทั้งสามลักษณะ

บางครั้งเราทำงานไปสติอยู่ที่ทำงาน แล้วมันวูบมาบางที่มันก็เกิดความคิด พอคิด สติก็จะมาอยู่ที่ความคิด พอคิดไปถึงช่วงหนึ่งมันก็จะถอนออกมา แล้วมันก็จะวูบลงไปเป็นความว่างอีก สติก็จ่อไปที่ความว่างอีก คือความคิด ความว่าง การทำงาน บางครั้งจะมาสงบอยู่ที่กายที่ใจของเรา แต่จะสงบอยู่ที่ไหนมันจะเป็นยังไงก็ปล่อยไปตามธรรมชาติของสตินั้น ต่อมาสติตัวนี้ได้พัฒนาตัวเองขึ้นมา มีพลังขึ้นมา การทำงานจะมีความขยัน จะมีความรับผิดชอบต่องานมากขึ้น และทำให้เรามีความขยัน มีความอดทน เรียกว่าได้พลังแห่งสติแห่งความเพียรและขันติ และได้สั่งใจในการทำงาน

หนูมีอาชีพทำเสริมสวย บางครั้งหนูคิดว่าหนูจะต้องชอยผมให้กับลูกค้า หนูทำสมาธิกับงานเสริมสวย หนูก็เลยมีแบบผมแบบใหม่มา หนูก็เอาแบบผมมาคิดว่าเราจะชอยแบบไหน เราไม่ต้องไปกำหนดว่า ชอยหนอ ตัดหนอ เพียงแต่ให้เรามีสติอยู่กับการชอย เพราะว่าจิตนี้ธรรมชาติเขาเป็นธาตุรู้ธาตุนึกธาตุคิดของเขาโดยธรรมชาติ ก่อนที่จะชอยผม เราเห็นแบบผม มันจะคิดออกมาเลยว่าจะชอยแบบไหนถึงจะสวย แล้วพอสรุปลงได้แล้วว่า อย่างนี้สวย อย่างนั้นไม่สวย พอมันลงตัวแล้วมันจะสงบวูบลงไปอีก พอสงบวูบลงไปจิตก็จะสว่างโพล่งขึ้นมาในขณะที่คิดรูปแบบของผมเสร็จเรียบร้อยแล้ว สักพักหนึ่งก็จะมีลูกค้าเข้ามาตัดผมในขณะที่จิตมันสว่าง

ลูกค้าคนนั้นพอมมาถึงเขาก็พูดเลยว่า พี่ช่วยตัดผมทรงนี้ให้หน่อย พอหนูมาดูแบบผม ปรากฏว่าแบบผมนั้นตรงกับที่หนูพิจารณาเอาไว้ ที่นี้หนูถึงได้ยืนยันว่า สมาธิที่เราสามารถที่จะทำงานได้ ลืมตาทำก็ได้ และสมาธิในการทำงานนั้น สามารถที่จะมาอุดหนุน

กิจการงานของเราทุกอย่างได้เป็นอย่างดี งานทุกอย่างที่เราทำไปด้วยสติจะไปอุดหนุนงานของเรา และบางครั้งเราจะรู้ด้วยว่าลูกค้าจะมาไหม จะมาตอนไหน จะมีหรือไม่มี ยิ่งถ้าเรามีสติทำสมาธิไปด้วย ยิ่งจิตสว่างเท่าไรลูกค้าก็ยิ่งมามากเท่านั้น อันนี้ก็เหมือนกับว่าสมาธิอุดหนุนงานการ

(เอ้า ย่นเข้าไป) หนูก็แน่ใจมั่นใจว่าการทำงาน (อาการของจิตนั้น ย่นเข้าไป) ย่นเข้าไปก็จะเห็นโทษของความทุกข์ ในขณะที่เราทำงานแล้วลูกค้าเข้ามามากๆ เราไม่มีโอกาสที่จะกินข้าวกินน้ำและพักผ่อน แต่อาศัยกิเลสคือตัวความโลภนี้ ในขณะที่เรามีชีวิตอยู่และเป็นฆราวาส ความโลภนี้มีประโยชน์ ถ้าเราโลภอยากได้เงินเยอะๆ เราก็ทำให้มันเยอะๆ ถึงแม้เราจะไม่ได้กินได้นอนก็ช่างมัน แต่อาศัยว่าเราได้กำลังทางสติ และอีกอย่างเรายังมีภาระจะต้องเลี้ยงลูกเลี้ยงครอบครัว เพราะฉะนั้นเราก็จะต้องทำให้มันมากๆ อาศัยกิเลสเป็นตัวผลักดันภายในจิต กิเลสนี้จะผลักดันอยู่ภายในจิตให้เรามีความติดดินก็จริง แต่การติดดินนี้มันมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตัวเอง หนูก็คิดว่าคงไม่ผิด

ในจุดนี้หนูได้มีโอกาสเข้ามากราบหลวงตา และได้อาศัยธรรมะของหลวงตา ในขณะที่หนูรับผิดชอบต่อครอบครัวนั้น หนูฝึกสติไป ทำงานไป บางครั้งหนูก็คิดว่าหนูทำความเพียรไป บางครั้งสองสามวันหนูไม่ได้หลับได้นอนก็มี เพราะพลังในการทำงานมีกำลังมาก มันหนุนอยู่ตลอดเวลา ถ้างานไม่เสร็จไม่หยุด(เอ้า ย่นเข้ามาๆ มีแต่ไปคอยชอยผมๆ เราคอยจะฟังจิตตัวไปชอยผมเป็นยังไง)

เราทำงานแล้วเราก็เห็นทุกข์ ถ้าเราเห็นทุกข์นั้นแหละคือปัญญาที่เกิดขึ้น พอเห็นทุกข์ก็ต้องมีสุข ทุกข์สุขมันก็ปนกันอยู่อย่างนั้นเจ้าคะ ที่นี้ทุกข์สุขในเมื่อมันปนกันเราก็จะเริ่มปล่อยวางแล้ว ที่นี้จิตเริ่มเห็นแล้วว่าทุกข์กับสุขนี้เป็นโทษ ก็เลยคิดว่าสุขนี้มันเป็นมายาของจิต ทุกข์เท่านั้นที่เป็นความจริงที่พระพุทธเจ้าตรัสเอาไว้ หนูก็เลยกำหนดดูที่ทุกข์เมื่อกำหนดดูที่ทุกข์มันก็ยังเห็นทุกข์มากขึ้น ๆ ๆ (เออ มันต้องอย่างนั้นซิ เอ้า ว่าไป)

ทุกข์มากขึ้นหนูก็เลยคิดว่าทุกข์นี้มันมีอยู่ตลอดเวลา เราปฏิบัติธรรมมาทำไมมันไม่สิ้นสุดแห่งทุกข์เสียที หนูก็เลยคิดว่าเอาละ ในเมื่อกายส่วนกาย ใจส่วนใจ ทุกข์มันก็ไม่ใช่ของจริง เพราะฉะนั้นหนูจะไม่ยอมทุกข์มันอีก ที่นี้มันก็ดับวูบไป พอดับวูบไปจิตมันหยุดก็ขึ้นมา ก็ปรากฏว่ามีโลกโผล่ขึ้นมาใหญ่ มันก็มาหมุนให้หนูดู หนูก็เลยคิดขึ้นมาว่าธรรมชาติของโลกนี้มันมีการหมุนรอบตัวเอง เมื่อโลกมีการหมุนรอบตัวเองแล้วนี้มันทำให้เกิดฤดูกาลต่างๆ เช่น ร้อน หนาว แต่ที่นี้จิตของมนุษย์ของเราที่มีการหมุนรอบตัวเอง

เหมือนกัน เมื่อมีการหมุนรอบตัวก็ทำให้เกิดฤดูกาลเหมือนกับโลกคือเกิดสุขเกิดทุกข์ ตรงนี้หนูก็เลยคิดว่าต่อไปหนูจะไม่ทุกข์แล้ว

แต่ที่ไหนได้พอเรามีสติกำหนดอยู่ทุกข์ๆ ความรู้ไม่รู้ว่ามันหลงไหลมาจากไหน ทางโลกนี้เหมือนกับเป็นไฟลวกท่วมโลกเลยคะ จนมีความรู้สึกว่าร่างกายของตัวเองนี่มันสะท้อนมันหวั่นไหวตลอดเวลา แล้วพอต่อมาหลวงตาก็เทศน์ครั้งสุดท้ายนี้ หลวงตาบอกว่าหลวงตาจะขุดดินขุดให้ลึกลงไป ลึกแคไหนก็จะขุดมันเพื่อให้ได้เพชรกับพลอย อย่างอื่นเราไม่เอาเราจะเอาแต่เพชรแต่พลอยเท่านั้น หนูก็เลยมาคิดว่าตอนนั้นไฟทางโลกกำลังลวกท่วมเลยคะ เรื่องลูกเรื่องงานเรื่องการทุกอย่าง มันลุกขึ้นมาปั๊บหนูก็ใช้พลังธรรมของหลวงตาดับลง แล้วก็เห็นว่าพลังของกิเลสของโลกมันมีแต่ผลักดันขึ้น พลังธรรมของหลวงตานี้มีแต่กลบมันเอาไว้

หนูก็เลยคิดว่าในเมื่อไฟทางโลกมันลุกขึ้นมาขนาดนั้นหนูก็อาศัยธรรมดับ ๆ ๆ แล้วจิตหนึ่งมันก็บอกอย่างอื่นจะไม่เอาอีกแล้ว เพชร นิล จินดา ลูก งาน ไม่เอาอะไรทั้งนั้น มันก็เลยดับเหลือแต่จิตขึ้นมา เหลือแต่จิตขึ้นมาที่นี้จิตก็รู้สึกที่เหลือแต่จิตแล้วไม่มีอะไรแล้วมันดับหมดแล้วเหลือแต่จิตอย่างเดียว หนูก็ขึ้นไปที่ถูกอยู่บนกุฏิก็ร้อนรู้สึกร่างกายร้อน (มันดับหมดแล้วเหลือแต่จิตอย่างเดียว เอ้าว่าไปที่นี้)

มันก็สะท้อนในร่างกายหวั่นไหวไปตลอด หนูก็เลยอยู่ที่กุฏิไม่ได้หนูก็เลย เอ๊ะจะต้องไปอยู่กับป่า เพื่อหาความร่มเย็นให้กับจิตสักหน่อย พอหนูไปที่ป่า พอไปถึงป่าเสร็จมันรู้สึกมันมีเย็นขึ้นมาเหมือนกับไฟของทางโลกคะ มันลุกขึ้นมา ที่นี้มันก็มีจิตตัวหนึ่งกดทับดับไว้ พอดับปั๊บมันก็พุ่งปรูดขึ้นไปบนยอดไม้เลยคะ เห็นเป็นร่างของหนูมีแต่โครงกระดูกคะ มันพุ่งปรูดไปแรงมากเร็วมาก แล้วโครงกระดูกนั้นก็ถล่มลงมา ถล่มลงมาพรวดกองอยู่ที่พื้น ในขณะที่นั้นธรรมชาติทุกอย่างที่หนูเห็นอยู่นั้นมันกลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น ดินเป็นดิน ใบไม้เป็นใบไม้ น้ำเป็นน้ำ ธรรมชาติทุกอย่างนี้กลายเป็นตัวของตัวเองขึ้นมา จิตก็ได้แต่ผุดขึ้นมาว่าธรรมชาตินี้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับใจนี้ได้ยังไง เสร็จแล้วก็ได้ยินเป็นเสียงของพระพุทธเจ้า ท่านมาพูดว่า เธอเห็นตถาคตแล้วหรือยัง ตถาคตคือความบริสุทธิ์แห่งใจที่เธอเห็นแล้ว

เสร็จแล้วจิตของหนูก็สวดมนต์เป็นการกราบไหว้พระพุทธเจ้า อรหิ สมฺมาสมฺพุทโธ ภควา พระผู้มีพระภาคเจ้าเป็นพระอรหันต์ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง แล้วหนูก็สวดมนต์ไปตลอด เสร็จแล้วมันก็ลุกขึ้นในธรรมของพระพุทธเจ้าในสิ่งที่หนูไม่เคยเห็นไม่เคยเจอมาก่อน ทำไมตั้งแต่ไหนแต่ไรหนูไม่เคยเห็น ใบไม้นี้ก็

ธรรม ดินก็เป็นธรรม น้ำ ลม ไฟ ต้นไม้เป็นธรรมหมดทุกอย่างเจ้าคะ และเสร็จจากนั้นหนูก็พิจารณาธรรมแล้วก็ร้องไปทั้งคืน ร้องอยู่ตลอดเวลาแต่ร้องเบาลงเจ้าคะ (ร้องอะไร)

ร้องไห้คะ พิจารณา แต่ตอนแรกนี่มันร้องไห้ดังมาก ตอนที่ร่างกายมันถล่มลงมา กับพื้นนะคะ หนูร้องแบบตั้งจนมีคนวิ่งเข้ามาจับหนูเอาไว้วันะคะ ตอนที่ร่างมันถล่มลงมา กอง ตอนดินเป็นดิน น้ำเป็นน้ำ ไฟเป็นไฟ มันถล่มมา ตอนนั้นหนูร้องไห้แรงมาก แล้วก็มีคนเข้ามาจับหนูว่าเป็นอะไร แต่ในขณะนั้นที่หนูจมลงไปเป็นดินเป็นทรายเป็นทุกอย่างเป็นธรรมชาติทุกอย่างแล้วนี่ สักพักหนึ่งก็มีพระพุทธรูปเจ้ามาเทศน์ให้ฟังว่า เธอเห็นแล้วหรือยัง ตถาคต ตถาคตคือความบริสุทธิ์แห่งใจที่เธอเห็นแล้ว แล้วหนูก็สวดมนต์กราบไหว้พระพุทธรูปเจ้าตลอดเวลา แต่ตอนช่วงระยะนี้จะร้องไห้เบาลงคะ แต่ตอนแรกนี้จะร้องเสียงดังสนั่น แล้วก็มีความรู้สึกที่ไอ้โครงกระดูกที่มันถล่มทลายมันเป็นการถล่มทลายของโลกคะ โลกมันถล่มลงมาในขณะนี่ร้องดังมาก แต่พอตอนหลัง ๆ นี่ก็ร้องไห้แบบร้องเรื่อย ๆ ไป เวลานี้ถึงธรรมะของพระพุทธรูปเจ้ามันเกิดความลึกซึ้งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มันก็ร้องอยู่ตลอด บางคนอาจจะนึกว่าหนูเป็นบ้าก็ได้ แต่หนูก็ว่าหนูไม่บ้าคะ เพราะว่าสิ่งที่หนูรู้นี้ หนูไม่เคยรู้มาก่อน หนูไม่เคยเห็นมาก่อน แล้วหนูมาเจอตอนนี้หนูก็เชื่อว่าหนูไม่บ้า

หลวงตา เอ้า ๆ ให้ลงจุดยุติ เข้าใจแล้วละ ว่าอะไรต่อไปอีกมันก็เป็นปริยายไปอีกแล้วนี่

โยม ที่นี้ก็มีความสำคัญตนขึ้นมาท่ามกลางความสว่างไสว ตัวตนบางครั้งมันสว่างจนร่างกายนี้ไม่มีเลยเจ้าคะ มันมีแต่ความสว่างไสวอย่างเดียว แล้วบางครั้งก็ขี้มหัวเราะขึ้นมา แล้วบางครั้งก็มีความรู้สึกที่ธรรมชาตินี้เป็นเราได้อย่างไร แล้วมันก็มีความสุขมากกับธรรมชาตินะคะ อยู่กับป่ามีความรู้สึกที่ป่าไม้เป็นบิดาแห่งธรรมคะ ก็มีความอบอุ่นแล้วก็ฝังแน่น ดินตอนที่หนูไม่เคยนอนกับดินหนูก็มานอน รู้สึกว่าอยากนอนกอดดินกอดต้นไม้ไปเลยนะคะในขณะนั้นมันมีความสุขมาก เสร็จแล้วบางครั้งก็ขี้ม

หลวงตา เอ้า มีอะไรอีกละ ก็เท่านั้นละ นี่เป็นกิริยาไปแล้ว

โยม เสร็จแล้วความสว่างมากก็เลยสำคัญตนเองว่าเป็นพระอรหันต์เจ้าคะ สำคัญตนขึ้นมาว่าเป็นพระอรหันต์ แล้วพอต่อมา เอ๊ะ ทำไมเป็นพระอรหันต์ทำไมมันยังมีทุกข์ จิตใจยังมีเศร้าหมอง ยังมีเบิกบาน มีทุกอย่างท่ามกลางความสว่างนั้น แล้วเราจะเป็นพระอรหันต์ได้อย่างไร หนูก็เลยคิดว่า เอ้า ก็มันยังมียังเป็นอยู่มันจะเป็นอรหันต์ได้อย่างไร อันนี้มันไม่ใช่อรหันต์แล้วมันอรหอยแล้ว หนูก็เลยมาคิดว่า เอ้า ถ้ามันยังมียังเป็นอยู่มันก็ไม่ใช่

อรหันต์ แต่ถ้ามันยังมีอยู่มันยังเป็นอยู่มันก็ไม่ใช่ หนูก็เลยคิดว่าถ้าอย่างนั้นฉันไม่เป็นแล้ว
อรหันต์ ฉันจะเป็นยายหญิงคนเดิม

หลวงตา เป็นอะไร

โยม เป็นยายหญิงก็คือจิตใจก็สบายลงคะ จากที่ตอนนั้นมันเหมือนมันแบกมันหาม
พระอรหันต์ตลอดเลย พอว่าเป็นยายหญิงเหมือนเดิมจิตใจก็เลยปล่อยวาง สบาย เป็นยาย
หญิงอยากจะทำอะไรก็ทำ อยากจะเดินจะเหินอยากจะทำอะไรก็ทำเป็นยายหญิง
เหมือนเดิมเจ้าคะ

หลวงตา จบแล้วนะ

โยม ขอจบแค่นี้ก่อนเจ้าคะ

หลวงตา ให้รักษากิริยามารยาทของตนให้ดี ที่พิจารณามันรู้มันเห็นนั่นมันถูกต้อง
แล้วแหละ ไปรักษากิริยาของตนที่มีต่อสมมุติให้ดี การผาดโผนในกิริยานั้นเป็นไปได้ใน
เรื่องชั้นธ แต่สิ่งที่เหนือกว่ากิริยาที่จะให้วางตัวลงในความสวยงามนั้นเป็นอีกอย่างหนึ่ง
เข้าใจหรือ ร้องให้ ๆ ใครก็มีน้ำตา ร้องไปอะไรนักหนา ร้องพอรู้จักประมาณมันก็มี
ระหว่างจิตกับชั้นธมันบังคับกันอยู่บังคับกันได้เข้าใจหรือ เอาละยังไม่ตอบว่าเป็นอะไรก็ดี
แล้วนี่อะไร

ฟังธรรมะก็ฟังดีอยู่ เพราะฉะนั้นจึงฟังซิ นี่ละเห็นไหมละถ้ามันเป็นในธรรมแล้ว
ความรู้แปลก ๆ ที่จะนำมาพูดมันมาเองของมัน ใครไปเรียนที่ไหนที่พูดเหล่านี้ไม่มีในที่
เรียน มันหากมีขึ้นในหลักธรรมชาตินั้นละ เวลาที่แตกกระจายแล้วมันไปหมดก็ยังบอกแล้ว
นี่ เข้าใจหรือ เพียงเท่านี้ก็เป็นอย่างได้แล้วมิใช่หรือ พอที่จะเป็นข้อคิดต่อไป อุบาย
วิธีการต่าง ๆ ที่เกิดจากจิตมีน้อยเมื่อไร ครอบโลกธาตุโน่น ให้ปฏิบัติอยู่ในวงนั้นละนะ
วันนี้หยุดเสียก่อนเราจะตายแล้ว

ชมการถ่ายทอดสดทั่วโลกทุกวัน ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th